

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRTU

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja

Zakon o obrtu donesen je 1993. godine i njime su regulirana temeljna pitanja obrtništva, kao što su pojam i vrsta obrta, uvjeti za obavljanje, poslovanje obrta, obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje obrta, organiziranost, nadzor i upravne mjere. Uz Zakon o trgovačkim društvima temeljni je zakon kojim se reguliraju statusna i druga važna pitanja za rad gospodarskih subjekata. Isti je nakon stupanja na snagu 1993 godine mijenjan i dopunjavao dva puta – Novela iz 1996. objavljena u „Narodnim novinama“ broj 90. i Novela iz 2001. objavljena u „Narodnim novinama“ broj 64. Tim novelama se u različitom opsegu i s različitim uspjehom pokušalo ukloniti, odnosno modificirati neke od postojećih rješenja ili unijeti sasvim nova.

Obrt je, kako ga Zakon definira, samostalno i trajno obavljanje gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom stjecanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. U smislu Zakona obrti su:

- slobodni obrti za koje se kao uvjet za obavljanje ne traži stručna osposobljenost ili majstorski ispit,
- vezani obrti za koje se kao uvjet za obavljanje traži stručna osposobljenost i vezani obrti za čije obavljanje se traži majstorski ispit,
- povlašteni obrti koji se smiju obavljati samo na temelju povlastice koju izdaje nadležno ministarstvo

Obrt mogu obavljati fizičke osobe ako ispunjavaju opće uvjete.

Vezane obrte mogu obavljati osobe koje uz opće uvjete ispunjavaju posebni uvjet stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita, kao i osobe sa odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem, odnosno ako zaposle osobu koja udovoljava tim uvjetima. Iznimno obrt obavljaju i trgovačka društva ako obavljaju vezane ili povlaštene obrte i ako djelatnost obavljaju na obrtnički način, uz uvjet da na tim poslovima zaposle najmanje jednog djelatnika koji ispunjava propisane opće i posebne uvjete.

Obavljanje obrta od strane fizičke osobe upisuje se u obrtni registar u nadležnom županijskom uredu na čijem će području biti sjedište obrta, odnosno u uredu Grada Zagreba, izdavanjem rješenja i obrtnice. Nadležni županijski ured odnosno ured Grada Zagreba vodi evidenciju o trgovačkim društvima koji obavljaju vezane obrte.

Zakon omogućuje sezonsko obavljanje obrta u trajanju do šest mjeseci godišnje.

Fizičke osobe mogu obrt obavljati zajednički. Članovi porodičnog domaćinstva mogu obrtniku pomagati u obavljanju obrta.

Također, Zakon omogućuje da vezane obrte mogu obavljati fizičke osobe – izumitelji, na temelju ostvarenog patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu, a na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi i Zakonom o otocima vezane obrte mogu obavljati i osobe sa završenom odgovarajućom srednjom stručnom spremom. Pod istim uvjetima na ovim područjima posluju i izdvojeni pogoni.

Zakonom je propisan i način školovanja za rad u obrtničkim zanimanjima, tj. u vezanim obrtima, čime se prije svega želi osigurati adekvatno obrazovanje za rad u obrtu, te vratiti ugled i čast koje su obrtnici nekada imali. Prihvaćen je sustav obrazovanja prema kojem se odvojeno izvodi obrazovanje u strukovnom i općeobrazovnom dijelu.

Nadalje, Zakonom je određena i organizacija komorskog sustava, pa više obrtnika koji se bave istom ili sličnom djelatnošću osnivaju udruženje obrtnika na području jedne ili više jedinica lokalne samouprave. Udruženja obrtnika udružuju se u područnu obrtničku komoru, a područne obrtničke komore u Hrvatsku obrtničku komoru.

Dosadašnja primjena Zakona ukazala je na nedostatke pa se stoga i predlažu izmjene i dopune postojećeg Zakona. Predloženim izmjenama Zakona omogućuje se fizičkim osobama obavljanje djelatnosti kao domaće radinosti (proizvodnih djelatnosti) i sporednog zanimanja (uslužnih djelatnosti). Ove djelatnosti predlažu se obavljati pod određenim uvjetima, koji uključuju unaprijed utvrđenu visinu ukupnih primitaka, a ako ove djelatnosti obavljaju umirovljenici, tada ne uspostavljaju svojstvo osiguranika. Predložene izmjene Zakona posebno uređuju tradicijske i umjetničke obrte, pa se predlaže stjecanje statusa utvrđivanjem uvjeta, koje će propisati ministar gospodarstva, rada i poduzetništva, uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske obrtničke komore.

U cilju dosljednijeg provođenja politike zapošljavanja, predloženo je, da se osim na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi i Zakonom o otocima sa srednjom stručnom spremom, vezani obrti mogu obavljati i na područjima određenim Zakonom o brdsko planinskim područjima.

U segmentu obrazovanja predlažu se izmjene koje trebaju doprinijeti većoj sigurnosti naučnika na praktičnom dijelu naukovanja, te kvaliteti obrazovanja. Slijedom navedenog predlaže se proširenje ovlasti Suda časti Hrvatske obrtničke komore u privremenom ili trajnom oduzimanju dozvole (licence) za primanje naučnika na praksu obrtnicima i pravnim osobama koji, zbog različitih okolnosti, ne ispunjavaju Zakonom propisane uvjete za izvođenje praktičnog dijela naukovanja. Iz istih razloga propisuje se nadzor nad izdavanjem dozvola (licenci) obrtnicima i pravnim osobama za izvođenje praktičnog dijela naukovanja. Postojeća primjena Zakona ukazala je na nedostatan broj licenciranih naučničkih mjesta pa se predloženim izmjenama i dopunama želi omogućiti i davanje dozvola (licenci) za izvođenje praktičnog dijela naukovanja i pravnim osobama (ustanovama i zadrugama), a ne samo trgovačkim društvima i obrtnicima.

2. Osnovna pitanja koja se uređuju Zakonom

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona, čije se donošenje predlaže, želi se:

- Omogućiti fizičkim osobama obavljanje djelatnosti kao domaću radinost ili sporedno zanimanje, koji bi bili limitirani unaprijed utvrđenom visinom ukupnih primitaka.
- Odrediti jednostavnije uvjete za obavljanje manje zahtjevnih vezanih obrta, pa se za obrte za koje je propisan ispit o stručnoj osposobljenosti omogućuje polaganje ispita o stručnoj osposobljenosti i u ovlaštenim obrazovnim institucijama.
- Odrediti jednostavnije uvjete za pristupanje majstorskom ispitu, pa se kao uvjet za polaganje ispita za osobe sa završenom odgovarajućom srednjom stručnom spremom određuje dvogodišnje radno iskustvo, za osobe s neodgovarajućom srednjom stručnom ili školskom spremom određuje trogodišnje radno iskustvo, a za osobe sa završenom osnovnom školom desetogodišnje radno iskustvo.
- Omogućiti izdavanje dozvola (licenci) za izvođenje praktičnog dijela naukovanja pravnim osobama (zadugama i ustanovama), koje ispunjavaju propisane uvjete.
- Uspostavom nadzora nad segmentom naukovanja, koji se izvodi u procesu rada, osigurati kvalitetnije i sigurnije obrazovanje mladih.

3. Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Uvođenjem domaće radinosti i sporednog zanimanja omogućiti će se širem broju fizičkih osoba, posebice umirovljenicima, obavljanje djelatnosti. Određivanjem jednostavnijih uvjeta za pristupanje majstorskom ispitu i omogućavanjem obavljanja vezanih obrta, pod određenim uvjetima samo sa završenom srednjom stručnom spremom, na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakona o otocima i Zakona o brdsko-planinskim područjima, ubrzati će se i postići kvalitetnija provedba politike razvoja obrtništva i poticanja zapošljavanja. Uvođenjem obveze raspolaganja poslovnim prostorom za obavljanje djelatnosti postići će se usklađivanje s drugim materijalnim propisima koji štite institut vlasništva. Stalnom dogradnjom sustava obrazovanja i propisivanjem obveze nadzora nad izdavanjem dozvola (licenci) za izvođenje praktičnog dijela naukovanja, osigurati će se kvalitetnije obrazovanje za potrebe obrtništva.

III OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske. Sukladno Odluci o obrascu standardne metodologije za procjenu financijskog učinka („Narodne novine“ br. 70/05) ispunjen je Obrazac standardne metodologije za procjenu financijskog učinka prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrtu, na državni proračun.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRTU

Članak 1.

U Zakonu o obrtu (Narodne novine, br.77/93, 90/96, 64/2001 i 71/2001), u članku 1. stavku 2. riječi: „trgovačko društvo koje“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba koja“.

Članak 2.

Iza članka 1.a dodaju se članci: 1.b ,1. c i 1.d., koji glase:

„Članak 1.b

(1) Fizičke osobe mogu obavljati djelatnosti iz članka 1. ovog Zakona i kao domaću radinost ili kao sporedno zanimanje samo osobnim radom.

(2) Domaću radinost ili sporedno zanimanje iz stavka 1. ovog članka ne može obavljati osoba koja obavlja registriranu samostalnu djelatnost obrta ili slobodnog zanimanja prema posebnim propisima ili samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva od koje dohodak ili dobit utvrđuje na temelju poslovnih knjiga prema posebnim propisima a obveznik je poreza na dodanu vrijednost.

(3) Umirovljenici obavljanjem domaće radinosti ili sporednog zanimanja ne uspostavljaju svojstvo osiguranika u obveznom mirovinskom osiguranju.

(4) Fizičkim osobama iz stavka 1. ovog članka koje obavljaju domaću radinost ili sporedno zanimanje nadležni ured državne uprave u županiji odnosno ured Grada Zagreba izdaje odobrenje.

(5) Odobrenje iz stavka 4. ovog članka nadležni ured državne uprave u županiji odnosno ured Grada Zagreba dostavit će Poreznoj upravi istodobno s dostavom odobrenja fizičkoj osobi koja obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje.

(6) Ukupni bruto primici ostvareni od obavljanja djelatnosti iz stavka 1. ovog članka ne smiju prelaziti iznos deset (10) bruto prosječnih mjesečnih plaća u kalendarskoj godini u kojoj se obavljaju djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka.

(7) Prosječnom plaćom u smislu stavka 6.ovoga članka smatra se iznos mjesečne plaće isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz u godini koja prethodi kalendarskoj godini u kojoj se obavljaju djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka, a koji objavljuje Državni zavod za statistiku.

(8) Ako fizička osoba koja u tekućoj kalendarskoj godini od obavljanja domaće radinosti ili sporednog zanimanja ostvari primitke koji prelaze iznos iz stavka 6.ovog članka obvezna je od 1. siječnja iduće kalendarske godine prestati obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje, a do 15. siječnja iste godine podnijeti nadležnom tijelu koje je izdalo odobrenje za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja, pisani zahtjev za prestanak obavljanja tih djelatnosti.

(9) Ako tijekom tekuće kalendarske godine u kojoj se obavlja domaća radinost ili sporedno zanimanje prestane obavljanje te djelatnosti ili ako prestane uvjet iz stavka 1. ovoga članka, osoba koja obavlja te djelatnosti obvezna je u roku od 15 dana od dana nastalih promjena podnijeti nadležnom tijelu koje je izdalo odobrenje za obavljanje djelatnosti, pisani zahtjev za prestanak obavljanja tih djelatnosti.“

„Članak 1.c

- (1) Pod domaćom radinošću prema ovom Zakonu razumijeva se izrada pojedinih proizvoda koje obavlja fizička osoba kod kuće osobnim radom.
- (2) U domaćoj radinosti mogu se izrađivati pojedini proizvodi iz djelatnosti slobodnih obrta sadržanih na listi proizvoda koju donosi ministar gospodarstva, rada i poduzetništva u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore.
- (3) U prijavi nadležnom uredu državne uprave, odnosno uredu Grada Zagreba fizička osoba mora navesti proizvode koje će izrađivati u domaćoj radinosti.
- (4) Prestanak obavljanja domaće radinosti fizička osoba prijavljuje nadležnom uredu državne uprave u županiji, odnosno uredu Grada Zagreba koje o tome donosi rješenje.“

„Članak 1.d

- (1) Pod sporednim zanimanjem prema ovom Zakonu razumijeva se obavljanje određenih usluga održavanja i popravaka.
- (2) Listu usluga iz stavka 1. ovog članka donosi ministar gospodarstva, rada i poduzetništva u roku od tri mjeseca dana stupanja na snagu ovog Zakona po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore.
- (3) Fizička osoba može obavljati usluge kao sporedno zanimanje ako udovoljava i posebnim uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (4) Prestanak obavljanja sporednog zanimanja fizička osoba prijavljuje nadležnom uredu državne uprave u županiji odnosno uredu Grada Zagreba koje o tome donosi rješenje.“

Članak 3.

U članku 2. stavak 1. točka 2. iza riječi: „ispit o stručnoj osposobljenosti“ dodaju se riječi: „vezani obrti za obavljanje kojih se traži odgovarajuća srednja stručna sprema“

U istom članku stavak 1. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. Povlašteni obrti koje obrtnik ili pravna osoba smije obavljati samo na temelju povlastice odnosno dozvole koju izdaje nadležno ministarstvo ovisno o djelatnosti.“

Članak 4.

Iza članka 2. dodaje se članak 2 a sa podnaslovom „Tradicijski i umjetnički obrti“ koji glasi:

„Članak 2.a

- (1) Tradicijski i umjetnički obrti su obrti za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća u obavljanju djelatnosti te koji se obavljaju pretežnim udjelom ručnog rada.
- (2) Ministar gospodarstva, rada i poduzetništva donosi pravilnik kojim propisuje uvjete za stjecanje statusa tradicijskog odnosno umjetničkog obrta u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore.“

Članak 5.

U članku 3. stavku 1. točka 1. briše se.

Točka 2. postaje točka 1.

U istom stavku iza točke 1. dodaje se nova točka 2. koja glasi:

„2. da ima pravo raspolaganja prostorom ako je to potrebno za obavljanje obrta.“

Članak 6.

U članku 5. stavku 1. iza riječi „i poseban uvjet stručne osposobljenosti,“ dodaju se riječi „odgovarajuće srednje stručne spreme.“

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Fizička osoba može obavljati djelatnost ukoliko udovoljava i posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano zakonom.“

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete iz članka 3. stavka 1. ovog Zakona i poseban uvjet iz stavka 2. ovog članka, a ne ispunjava poseban uvjet stručne osposobljenosti, odgovarajuće srednje stručne spreme ili položenog majstorskog ispita može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli djelatnika, u punom radnom vremenu, koji udovoljava ovim uvjetima.“

Članak 7.

U članku 6. u stavku 3. iza riječi „usluga“ dodaju se riječi „i zaštićenog industrijskog dizajna“, a iza riječi „iz članka 3.“ dodaju se riječi: „i članka 5. stavka 2.“.

U stavku 4. iza riječi: „Zakonom o područjima posebne državne skrbi“ dodaju se riječi: „Zakonom o brdsko-planinskim područjima.“

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Fizičke osobe iz stavka 4. ovoga članka dužne su u roku od dvije godine od dana upisa obrta u obrtni registar položiti majstorski ispit za odgovarajuće zanimanje.“

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Vezane obrte za koje je kao uvjet propisan ispit o stručnoj osposobljenosti mogu obavljati i osobe koje su stekle stručnu osposobljenost u školama ili ustanovama za obrazovanje odraslih koje za izvođenje ovih programa imaju odobrenje ministra znanosti, obrazovanja i športa.“

Članak 8.

Članak 7. mijenja se i glasi:

„(1) Kada je za obavljanje obrta potreban prostor, obrtnik može obavljati obrt samo u prostoru za koji ima dokaz o pravu raspolaganja prostorom.

(2) Prostor u kojem se obrt obavlja mora udovoljavati posebnim propisima kojima se uređuje graditeljstvo, a oprema mora udovoljavati uvjetima određenim propisima o tehničkoj opremljenosti koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

(3) Dokaz o pravu raspolaganja prostorom uvjet je i kod upisa promjena u obrtnom registru i to: upis promjene sjedišta, upis izdvojenog pogona.“

Članak 9.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(2) Pravna osoba iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona mora zaposliti najmanje jednog djelatnika koji ispunjava uvjete iz članka 3. stavka 1. točke 1. i članka 5. stavka 1. i 2.“

U stavku 2. riječi: „trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba“, a iza riječi „članka 3.“ dodaju se riječi „stavka 1. točke 1. i članka 5. stavka 2.“

U stavku 3. riječi: „godine dana nakon stjecanja uvjeta iz članka 50. ovoga Zakona“ zamjenjuju se riječima: „dvije godine od dana upisa u evidenciju o pravnim osobama i djelatnicima iz stavka 1. ovoga članka položiti majstorski ispit za odgovarajuće zanimanje.“

U stavku 4. riječi „trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba“

U stavku 5. riječi „trgovačkim društvima“ zamjenjuju se riječima: „pravnim osobama“.

U stavku 6. iza riječi „rješenje o davanju povlastice“ dodaju se riječi: „odnosno dozvole“, a riječi „trgovačkom društvu“ zamjenjuju se riječima: „pravnoj osobi“.

Stavak 7. briše se.

Članak 10.

U članku 9. stavak 2. iza riječi „povlasticu“ dodaju se riječi: „odnosno dozvola“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja fizička osoba mora imati odobrenje“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

(4) Obrtnicu ili odobrenje iz stavka 1. izdaje nadležni županijski ured odnosno ured Grada Zagreba na čijem će području biti sjedište obrta, odnosno domaće radinosti ili sporednog zanimanja, a povlasticu odnosno dozvolu nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5. mijenja se i glasi:

“(5) Sadržaj i oblik obrtnice odnosno odobrenja za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja propisuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.“

Dosadašnji stavak 5. postaje stavak 6 mijenja se i glasi:

„(6) Ministar gospodarstva, rada i poduzetništva rješenjem utvrđuje cijenu obrtnice, odnosno odobrenja za obavljanje domaće radinosti ili sporednog zanimanja.“

Dosadašnji stavak 6. briše se.

Članak 11.

U članku 10. stavci 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Obrt se upisuje u Središnji obrtni registar temeljem rješenja koje izdaje nadležni županijski ured odnosno ured Grada Zagreba. Obrtni je registar javan.“

„(2) Oblik i način vođenja obrtnog registra iz stavka 1., oblik i način vođenja evidencije iz članka 8. stavka 5. i oblik i način vođenja odobrenja iz članka 9. stavka 3. ovoga Zakona, te mogućnosti njihova korištenja propisat će ministar gospodarstva, rada i poduzetništva u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona“

Članak 12.

U članku 11. u stavku 1. iza riječi: "iz članka 3. dodaju se riječi: " stavka 1. točke 1."

Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

"(2) Obrtnica sadrži matični broj obrta koji je identifikacijska oznaka obrta."

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3., a riječi: „točke 2.“ zamjenjuju se riječima: „točke 1.“

Članak 13.

U članku 17. u stavku 2. iza riječi „ima prebivalište“ dodaju se riječi: „odnosno boravište“.

Članak 14.

U članku 18. stavku 2. riječi „trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba“.

U stavku 3. iza riječi: „obrtnik“ dodaje se riječ: „pravna osoba“, a iza riječi: „obrtnicu“ dodaju se riječi: „odnosno rješenje o upisu u evidenciju pravnih osoba koje obavljaju obrt.“

Članak 15.

U članku 19. u stavku 1. iza riječi: „povlasticu“ i „povlastica“ dodaju se riječi: „dozvolu“ odnosno „dozvola“.

U stavku 3. iza riječi: „stručne osposobljenosti“ dodaju se riječi: „odgovarajuće srednje stručne spreme“.

Članak 16.

U članku 22. u stavku 1. iza riječi: „članka 3.“ dodaju se riječi: „stavka 1.“

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Obrtnici i pravne osobe koje obavljaju vezane ili povlaštene obrte dužni su u svakom izdvojenom pogonu imenovati stručnog poslovođu koji pored uvjeta iz članka 3. stavka 1. ispunjava i uvjete iz članka 5. stavka 1. i 2. ovoga Zakona.“

Članak 17.

U članku 22. a stavak (1) mijenja se i glasi:

(1) Iznimno od članka 22. stavka 2. Zakona obrtnici i pravne osobe koji u izdvojenom pogonu na području određenom Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko-planinskim područjima i Zakonom o otocima obavljaju vezane obrte za koje je propisan majstorski ispit, ako izdvojeni pogon prvi puta prijavljuju nadležnom županijskom uredu, mogu imenovati stručnog poslovođu koji pored uvjeta iz članka 3. stavka 1. točke 1. i članka 5. stavka 2. ovoga Zakona i ima odgovarajuću srednju stručnu spremu.“

U stavku 2 riječi: „u roku od godine dana od stjecanja uvjeta iz članka 50. ovoga Zakona položiti majstorski ispit za odgovarajuće majstorsko zvanje“ zamjenjuju se riječima: „u roku od dvije godine od dana upisa izdvojenog pogona u obrtni registar položiti majstorski ispit za odgovarajuće zanimanje.“

Članak 18.

U članku 24. riječi: „trgovačka društva koja“ zamjenjuju se riječima: „pravne osobe koje“.

Članak 19.

U članku 25. stavku 1. iza riječi: „članka 3.“ dodaju se riječi: „stavak 1. točka 1.“, a iza riječi: „članka 5. stavka 1.“ dodaju se riječi: „i stavka 2.“.

Članak 20.

U članku 26.a stavak 1. riječ: „porodičnog“ zamjenjuje se riječju: „obiteljskog“.
U stavku 2. riječ: „porodičnog“ zamjenjuje se riječju: „obiteljskog“.

Članak 21.

U članku 27. u stavku 1. riječ: „ obrtnica“ zamjenjuje se riječju: „obrt“.
U stavku 2. iza riječi: „članka 3.“ dodaju se riječi: „stavka 1. točke 1. i članka 5. stavka 1. i 2.“

Članak 22.

U članku 28. stavak 1. riječ: „obrtница“ zamjenjuje se riječju: „obrt“.
Iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:
„(2) privremeni poslovođa mora ispunjavati uvjet iz članka 3 stavak 1. točka 1. i članka 5. stavak 1. i 2. ovog Zakona. Odluku o nastavku vođenja obrta do prijenosa obrta u smislu članka 27. stavak 1. ovog Zakona nasljednici su dužni prijaviti nadležnom uredu državne uprave u županiji odnosno uredu Grada Zagreba u roku od 30 dana od dana smrti.“

Članak 23.

U članku 29. stavku 1. riječ: „obrtnicu“ zamjenjuje se riječju: „obrt“.
U stavku 3. točki 3. riječ: „obrtnice“ zamjenjuje se riječju: „obrta.“

Članak 24.

U članku 32., riječ: „obrtница“ zamjenjuje se riječju: „obrta“.

Članak 25.

U članku 33. stavku 2. iza riječi: „života“ dodaju se riječi: „odnosno do sedme godine djetetova života kada koristi pravo na njegovu djeteta sa težim smetnjama u razvoju, a pravo je priznato rješenjem nadležnog Centra za socijalnu skrb.“

Članak 26.

U članku 35 b. stavku 3. iza riječi: „članka 5. stavka 1.“ dodaju se riječi: „ i stavka 2.“

Članak 27.

U članku 37. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. koji glasi:

„(2) Prilikom podnošenja zahtjeva za odjavu obrta obrtnik je dužan priložiti obrtnicu. Obrt se ne može odjaviti unatrag osim ako je obrtnik ostvario pravo na invalidsku mirovinu pa se prestanak obrta odjavom utvrđuje danom pravomoćnosti rješenja o ostvarivanju prava na invalidsku mirovinu.“

Članak 28.

U članku 38. stavku 1. točki 5. riječi: „ ili trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „ili pravna osoba“, a riječi: „članka 6. stavka 4. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „ članka 6. stavka 4., 5. i 6.“.

U točki 6. riječi: „odnosno trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „odnosno pravna osoba“.

U točki 9. riječi: „izuzev obrtnika s okupiranih područja, dok traju te okolnosti“ brišu se.

U točki 12. riječi: „ lažnih isprava“ zamjenjuju se riječima „nevjerodostojnih isprava“.

Iza točke 14. dodaje se točka 15. koja glasi: „ako nadležni sud donese rješenje o zaključenju stečajnog postupka.“

Članak 29.

U članku 40. stavak 2. riječi: „u trgovačkom društvu“ zamjenjuju se riječima: “u pravnoj osobi“

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak. 3 koji glasi:

„(3) Pod pravnom osobom iz stavka 2. ovog članka podrazumijeva se: trgovačko društvo, ustanova i zadruga“

U stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: „u trgovačkom društvu“ zamjenjuju se riječima: „u pravnoj osobi.“

Članak 30.

U članku 42. stavku 1. riječi: „trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba“.

U stavku 3. riječi: “odnosno obrtnici kojima se priznaju prava koja ovaj Zakon priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom“, brišu se.

Stavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

“(4) Praktični dio naukovanja mogu izvoditi osobe kojima se priznaju prava koja ovaj Zakon priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom, te osobe iz članka 6. stavka 1. ovog Zakona, ako imaju položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanje naučnika.

“(5) Praktični dio naukovanja mogu izvoditi osobe iz članka 6. stavka 3. i stavka 4. ovog Zakona ako imaju položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju naučnika i najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koje izvode praktični dio naukovanja.“

Iza stavka 5. dodaju se novi stavci 6, 7. i 8. koji glase:

„(6) Praktični dio naukovanja mogu izvoditi i osobe koje na dan stupanja na snagu ovog Zakona imaju registriran obrt, odgovarajuću srednju stručnu spremu i najmanje deset godina radnog iskustva u zanimanju za koje izvode praktični dio naukovanja, ako imaju položen ispit kojim dokazuju osnovna znanja o poučavanju naučnika.

(7) Praktični dio naukovanja može se izvoditi i u pravnoj osobi, ako pravna osoba zapošljava osobu koja ispunjava uvjete propisane stavkom 3., 4., 5. ili 6. ovoga članka.

(8) Ispit kojim se dokazuju osnovna znanja o poučavanju naučnika polaže se pred komisijom Hrvatske obrtničke komore.“

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Hrvatska obrtnička komora izdati će dozvolu (licencu) za izvođenje praktičnog dijela naukovanja obrtnicima i pravnim osobama koje ispunjavaju uvjete iz stavka 3., 4., 5., 6. ili 7. ovoga članka i imaju odgovarajuće opremljenu radionicu za naukovanje u skladu s nastavnim planom i programom u određenom zanimanju.“

Iza stavka 9. dodaje se novi stavak 10. koji glasi:

„(10) Nadzor nad izdavanjem dozvola (licenci) obrtnicima i pravnim osobama za izvođenje praktičnog dijela naukovanja i nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja praktičnog dijela naukovanja koje se izvodi kod obrtnika provodi Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.“

Članak 31.

U članku 43. stavku 2. riječi: “trgovačka društva“ zamjenjuju se riječima: „pravne osobe“.

Članak 32.

U članku 44. stavku 1. iza riječi: „obrtnik“ dodaju se riječi: „i pravna osoba“.

U stavku 1. ispred podstavka 1. dodaje se novi podstavak koji glasi:

„– ako ne ispunjava uvjete iz članka 42. stavka 3., 4., 5. i 6. i članka 43. stavka 1. Zakona.“

Dosadašnji podstavci 1. i 2. postaju podstavci 2. i 3.

Članak 33.

U članku 46. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Obrtnik i pravna osoba koji primaju na naukovanje naučnika sklapaju s njim ugovor o naukovanju u pisanom obliku.“

Članak 34.

U članku 48. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Postupak i način polaganja pomoćničkog ispita propisuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske obrtničke komore i uz suglasnost ministra znanosti, obrazovanja i športa“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 35.

U članku 49. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Ispit o stručnoj osposobljenosti polaže se pred komisijom koju osniva Hrvatska obrtnička komora, škola ili ustanova za obrazovanje odraslih u kojoj se ispit polaže. Komisija pred kojom se polaže ispit o stručnoj osposobljenosti, sastoji se od najmanje tri člana“.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju o ispitima o stručnoj osposobljenosti položenim pred komisijom Hrvatske obrtničke komore, a škole i ustanove za obrazovanje odraslih vode evidenciju o ispitima položenim pred komisijom škole ili ustanove za obrazovanje odraslih“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Uvjerenje o položenom ispitu o stručnoj osposobljenosti pred komisijom Hrvatske obrtničke komore izdaje Hrvatska obrtnička komora, a uvjerenje o položenom ispitu o stručnoj osposobljenosti pred komisijom škole ili ustanove za obrazovanje odraslih izdaje škola ili ustanova za obrazovanje odraslih“.

Članak 36.

Članak 50. mijenja se i glasi:

„(1) Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe koje imaju završenu odgovarajuću srednju stručnu spremu i dvije godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.

(2) Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe s neodgovarajućom srednjom stručnom ili srednjom školskom spremom, ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje tri godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.

(3) Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe s neodgovarajućom srednjom stručnom ili školskom spremom i završenim obrazovanjem u majstorskoj školi u trajanju od godine dana, za zanimanje za koje žele polagati majstorski ispit.

(4) Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe sa završenom osnovnom školom ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje deset godina radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.“

Članak 37.

U članku 54. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Postupak i način osnivanja majstorske škole propisuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske obrtničke komore i uz suglasnost ministra znanosti, obrazovanja i športa.“

Članak 38.

U članku 54.a u stavku 1. riječi: „trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba“, a riječi: „članovi Hrvatske obrtničke komore“ brišu se.

U stavku 2. riječi: „trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravnu osobu.“

Članak 39.

Iza članka 54.a dodaje se članak 54.b koji glasi:

- „(1) Priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija i pojedinih njezinih dijelova o stečenom majstorskom zvanju obavlja Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.
- (2) Postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija iz stavka 1. ovog članka pokreće se na zahtjev stranke i vodi na temelju dokaza o kvalifikaciji čije se priznavanje traži
- (3) Zahtjev za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije i pojedinih njezinih dijelova o stečenom majstorskom zvanju mora sadržavati:
- inozemnu obrazovnu kvalifikaciju u izvorniku ili u ovjerenu presliku
 - ovjereni prijevod inozemne obrazovne kvalifikacije
 - dokaz o završenom razdoblju obrazovanja ili o položenim ispitima
 - dokaz o državljanstvu, statusu izbjeglice ili prognanika
- (4) Zahtjev za priznavanje inozemne obrazovne kvalifikacije iz stavka 3. ovog članka podnosi se Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva.
- (5) O zahtjevu iz stavka 3. ovog članka Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva odlučuje rješenjem.
- (6) Protiv rješenja o priznavanju inozemne obrazovne kvalifikacije i pojedinih njezinih dijelova nije dopuštena žalba, već se može pokrenuti upravni spor.
- (7) Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva vodi evidenciju i čuva dokumentaciju o provedenim postupcima priznavanja.
- (8) Sadržaj i način vođenja evidencije i čuvanja dokumentacije iz stavka 7. ovog članka propisuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva.
- (9) Visinu naknade za troškove postupka priznavanja, način raspodjele naknade, oslobođenje od plaćanja naknade te druga pitanja postupka propisuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva.
- (10) Školske svjedodžbe i druge javne isprave o stečenoj naobrazbi izdane do 8. listopada 1991. godine u obrazovnim ustanovama na području bivše SFRJ izjednačene su po pravnoj snazi sa svjedodžbama i drugim javnim ispravama obrazovnih ustanova Republike Hrvatske i ne podliježu postupku priznavanja.“

Članak 40.

Članak 75. mijenja se i glasi:

- „(1) Ako se obrt obavlja suprotno obrtnici ili povlastici kao i izdanom odobrenju, nadležni inspektor donijet će rješenje o zabrani obavljanja obrta, odnosno domaće radinosti ili sporednog zanimanja i zabranit će upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt.“

Članak 41.

Iza članka 75. dodaje se članak 75 a. koji glasi:

- „(1) Ako prostor i oprema obrtnika i pravne osobe ne udovoljavaju uvjetima iz članka 7. ovoga Zakona, nadležni inspektor donijet će rješenje kojim će odrediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i rok do kojega se nedostaci moraju otkloniti.
- (2) Ako se nedostaci iz stavka 1. ovoga članka ne otklone u određenom roku ili se ne mogu otkloniti, nadležni inspektor donijet će rješenje o zatvaranju prostora odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.
- (3) U slučaju stavka 2. ovoga članka žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.“

Članak 42.

U članku 77. stavku 1., točki 2. iza riječi: „poslovati“ dodaju se riječi: „, na način propisan ovim Zakonom“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4. Ako obavlja obrt suprotno obrtnici, povlastici odnosno dozvoli.

U stavku 1.“točka 8.“ mijenja se u „točku 10.“ koja glasi:

„10. ako obavlja sezonski obrt u vremenu u kojem nije registriran za sezonsko obavljanje obrta (članak 1a. stavak 1.)

Članak 43.

U članku 78. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u visini od 1000,00 do 5000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj fizička osoba.“

Točka 1. mijenja se i glasi:

„ 1. Ako djelatnost obavlja suprotno izdanom odobrenju (članak 1.b ovog Zakona)

Stavak 2. briše se.

Stavak 3.postaje stavak 2. i glasi:

„(2) za prekršaj iz stavka 1. ovog članka može se naplatiti novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja u novčanom iznosu od 500,00 kuna.“

Članak 44.

U članku 79. stavak 1. riječi: „, trgovačko društvo“ zamjenjuju se riječima: „pravna osoba.

U stavku 2. riječi: „, u trgovačkom društvu“ zamjenjuju se riječima: „, u pravnoj osobi“.

Članak 45.

U cijelom tekstu Zakona riječi: „Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo,, zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva“, riječi: „,ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo“ riječima: „,ministar gospodarstva, rada i poduzetništva“, riječi „Fond zdravstvenog i mirovinskog osiguranja“ zamjenjuju se riječima: „,Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje“, riječi: „,Ministarstvo prosvjete i športa“ zamjenjuju se riječima: „,Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa“, riječi:„,ministar prosvjete i športa,, zamjenjuju se riječima: „,ministar znanosti, obrazovanja i športa“ u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 46.

U cijelom tekstu Zakona riječi: “ nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba“ zamjenjuju se riječima: „ured državne uprave u županiji, odnosno ured Grada Zagreba“ u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 47.

Ovlašćuje se Odbor za zakonodavstvo Hrvatskog sabora da utvrdi i izda pročišćeni tekst Zakona o obrtu.

Članak 48.

Ovaj Zakon stupa na snagu u roku od šest mjeseci od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Riječi trgovačko društvo zamjenjuju se riječima pravna osoba i to iz razloga što trgovačko društvo predstavlja uži pojam pravne osobe pa ga je potrebno proširiti i na ustanovu i zadrugu jer je praksa pokazala da se iste često pojavljuju kao podnositelji zahtjeva za obavljanje vezanih i povlaštenih obrta.

Uz članak 2.

Dodaju se novi članci 1.b; 1c; i 1d kojim se uvodi institut domaće radinosti i sporednog zanimanja. Cilj je omogućiti fizičkim osobama (tzv. nekomercijalnim poljoprivrednicima, umirovljenicima kao i drugim fizičkim osobama), obavljanje djelatnosti kao domaću radinost ili sporedno zanimanje koje bi bilo limitirano unaprijed utvrđenom visinom ukupnih primitaka, u kom slučaju ukoliko umirovljenik obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje ne uspostavlja svojstvo osiguranika u obveznom mirovinskom osiguranju. Na taj način suzio bi se krug osoba koje obavljaju djelatnost na crno. Navedeni instituti podrazumijevaju obavljanje djelatnosti pod određenim uvjetima a osnov obavljanja je ishođenje odobrenja. Fizička osoba ne stječe status obrtnika već se vodi u evidenciji koju vode nadležni uredi državne uprave u županijama odnosno ured Grada Zagreba..

Uz članak 3.

Ovom odredbom definiraju se vrste obrta (slobodni, vezani i povlašteni) te potrebna sprema za obavljanje istih. Kao uvjet za obavljanje vezanih obrta pored ispita o stručnoj osposobljenosti ili majstorskog ispita uvodi se srednja stručna sprema za obavljanje istih. I to iz razloga što su dosadašnja iskustva ukazala na znatne razlike u složenosti pojedinih zanimanja.

U stavku 3 pored riječi povlastica, dodaje se riječ dozvola koja e odnosi na suglasnost nadležnog ministarstva za obavljanje određene djelatnosti .Potrebno je napomenuti da izraz „dozvola“ obuhvaća ne samo akt koji je u upravnom postupku donesen u obliku, odnosno pod nazivom“ povlastica“ već i odobrenje, dozvola, dopuštenje, rješenje i sl. Naime kroz praksu smo uočili da se za pojedinu djelatnost za koju je po Pravilniku o vezanim i povlaštenim obrtima i načinu izdavanja povlastica potrebna povlastica izdaje: odobrenje, dopuštenje, rješenje na temelju posebnih propisa koji reguliraju pojedinu djelatnost.

Uz članak 4.

Odredba ovog članka posebno uređuje tradicijske i umjetničke obrte. Uvjete za stjecanje statusa tradicijskog ili umjetničkog obrta propisat će ministar gospodarstva, rada i poduzetništva uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske obrtničke komore. Cilj ove odredbe je da se određene djelatnosti kojima prijeti izumiranje i koje danas obavlja malen broj obučenih majstora sačuvaju za buduće generacije.

Uz članak 5.

U ovoj odredbi se reguliraju opći uvjeti za obavljanje djelatnosti. Uveden je institut prava raspolaganja prostorom ako je isti potreban za obavljanje obrta. Petogodišnja primjena zakona bez navedenog općeg uvjeta pokazala se neuspješnom jer je rezultirala brojnim drugostupanjskim postupcima i upravnim sporovima. Naime zaštita vlasničkih i drugih prava iz obveznih odnosa pri nadležnom sudu predstavlja dugotrajan postupak koji s druge strane u upravnom postupku omogućuje zlorababu navedenih prava.

Uz članak 6.

U članku 5. uz poseban uvjet stručne osposobljenosti i položenog majstorskog ispita dodan je i uvjet odgovarajuće srednje stručne spreme, kako bi se širem krugu fizičkih osoba omogućilo obavljanje vezanih obrta.

Uvjet posebne zdravstvene sposobnosti treba biti jedan od posebnih uvjeta budući je predviđen samo za određeni broj i vrstu djelatnosti.

Uz članak 7.

Ovom odredbom propisani su uvjeti za obavljanje vezanih obrta na temelju ostvarenog kako patentnog prava tako i zaštićenog industrijskog dizajna (koja su istovjetna prava), te uvjeti za obavljanje vezanih obrta na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o brdsko planinskim područjima i Zakonom o otocima. Također, ovom odredbom je propisano da se ispiti o stručnoj osposobljenosti mogu polagati u školama ili u ustanovama za obrazovanje odraslih koje za izvođenje ovih programa imaju odobrenje ministra znanosti, obrazovanja i sporta.

Uz članak 8.

Navedenu odredbu bilo je potrebno proširiti zbog članka 129. Zakona o gradnji (NN br. 175/03) a kojim je propisano da se izgrađena građevina smije početi koristiti, odnosno staviti u pogon, te da se za nju može izdati rješenje za obavljanje djelatnosti po posebnom propisu nakon što tijelo graditeljstva izda uporabnu dozvolu za tu građevinu.

Uz članak 9.

Budući trgovačko društvo predstavlja uži pojam pravne osobe bilo ga je potrebno proširiti na ustanovu i zadrugu jer je praksa pokazala da se isti često pojavljuju kao podnositelji zahtjeva za izvođenje praktičnog dijela naukovanja. Navedeno je nužno jer je u postojećim uvjetima prisutan nedostatan broj licenciranih naučničkih mjesta.

Uz članak 10.

Utvrđuje se osnova obavljanja domaće radinosti i sporednog zanimanja od strane fizičke osobe a to je odobrenje, kao i obveza ministra gospodarstva, rada i poduzetništva za donošenje pravilnika o sadržaju, obliku i cijeni odobrenja.

Uz članak 11.

Obrt se upisuje u Središnji obrtni registar temeljem rješenja koje izdaje nadležni uredi državne uprave u županijama odnosno ured Grada Zagreba. Umjesto upisa u OR koji vode nadležni županijski uredi obrt se upisuje u Središnji obrtni registar. Razlog tome je primjena novih tehnologija koje su omogućile reorganizaciju sustava na način da se ukine postojanje 107 lokalnih baza podataka o obrtima i ustroj jedne zajedničke baze – Središnji obrtni registar.

Obrtni je registar javan.

Sam oblik i način vođenja obrtnog registra, te oblik i način vođenja odobrenja iz stavka 3. članka 10. kao i oblik i način vođenja evidencije iz članka 9. ovoga Zakona, te mogućnosti njihova korištenja propisuje ministar gospodarstva, rada i poduzetništva.

Uz članak 12.

U članku 11. uvodi se matični broj obrta kao identifikacijska oznaka obrta, kako bi se taj oblik poduzetništva izjednačio sa trgovačkim društvima koji se identificiraju putem matičnog broja subjekta koji dodjeljuje Državni zavod za statistiku i to jednokratno, te se ne može dodijeliti drugom obrtu.

Uz članak 13.

Kod određenja prostora u kojem se obrt može obavljati, pored prebivališta dodaje se boravište obrtnika kao mjesto sjedišta obrta.

Uz članak 14.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 15.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 16.

Ovom odredbom propisuje se da obrtnici i pravne osobe koje u izdvojenom pogonu na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi, Zakonom o otocima i Zakonom o brdsko planinskim obavljaju vezane obrte za koje je propisan majstorski ispit moraju imenovati stručnog poslovođu s odgovarajućom srednjom stručnom spremom, koji je u roku dvije godine od upisa izdvojenog pogona u obrtni registar, odnosno od upisa u evidenciju pravnih osoba, dužan položiti majstorski ispit.

Uz članak 17. i 18.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 19.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 20.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak, 21., 22. 23. i 24.

Radi se o nasljeđivanju obrta. Nakon smrti obrtnika obrt se može prenijeti na njegove nasljednike (a ne kao do sada obrtnica), iz razloga što isti može biti predmetom nasljeđivanja, dok je sama obrtnica akt kojim se legitimira obrtnik u obavljanju djelatnosti obrta.

Člankom 22. određen je rok u kojem su nasljednici dužni prijaviti odluku o nastavku vođenja obrta do prijenosa obrta.

Uz članak 25.

U članku 33. dodaje se još jedna iznimka kada obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju dužem od godine dana i to u slučaju kada koristi pravo na dopust radi njege djeteta sa težim smetnjama u razvoju, a pravo je priznato rješenjem nadležnog Centra za socijalnu skrb.“

Uz članak 26.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 27.

Člankom 37. prilikom odjave obrta uspostavljena je obveza prilaganja obrtnice kako ne bi došlo do zloporabe. Jednako tako zbog neusuglašenosti postupka odjave obrta i postupka ostvarivanja prava na invalidsku mirovinu bilo je potrebno uvesti iznimku od pravila zabrane retroaktivne odjave obrta.

Uz članak 28.

Odredbom članka 28. učinjeno je terminološko usklađivanje uz dodavanje jedne točke kojom je kao razlog prestanka obrta po sili zakona predviđeno i donošenje rješenja o zaključenju stečajnog postupka od strane nadležnog suda. Termin „lažne isprave“ nije odgovarajući pa se zamjenjuje terminom „nevjerodostojna isprava“.Pokretanjem kaznenog postupka kojim se trebalo utvrditi da je neka isprava lažna odnosno falsifikat pretežno se obustavljao zbog nastupa zastarnog roka.pa razlog prestanka obrta po sili zakona sukladno ovom Zakonu na tu okolnost nikada nije bio konzumiran.Nasuprot tome vjerodostojnost isprave dokazuje institucija koja ju je izdala bez provođenja posebnog postupka.

Uz članak 29.

Omogućuje se izvođenje praktičnog dijela naukovanja ne samo kod fizičkih osoba - obrtnika i u trgovačkim društvima, već i u drugim pravnim osobama – zadrugama i ustanovama.

Uz članak 30.

Odredbom ovog članka omogućuje se da pored obrtnika i trgovačkih društava dozvolu (licencu) za primanje naučnika na praksu mogu dobiti i druge pravne osobe – zadruge i ustanove. Također, odredbom se propisuju uvjeti koje moraju ispunjavati obrtnici i pravne osobe za dobivanje dozvole (licence) za izvođenje praktičnog dijela naukovanja, te se određuje da Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva provodi nadzor nad izdavanjem dozvola (licenci) obrtnicima i pravnim osobama za izvođenje praktičnog dijela naukovanja i nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja praktičnog dijela naukovanja koje se izvodi kod obrtnika.

Uz članak 31.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 32.

Odredbom se propisuje da Sud časti Hrvatske obrtničke komore može oduzeti privremeno i trajno pravo primanja naučnika na naukovanje obrtniku i pravnoj osobi, te se proširuju slučajevi u kojima se obrtnicima i pravnim osobama oduzima pravo primanja naučnika na naukovanje.

Uz članak 33.

Odredba se terminološki usklađuje s ostalim odredbama koje reguliraju naukovanje, pa se odredbom propisuje da obrtnik ili pravna osoba sklapaju s naučnikom odnosno s njegovim roditeljem ugovor o naukovanju.

Uz članak 34.

Određuje se nadležnost ministra gospodarstva, rada i poduzetništva u propisivanju postupka i načina polaganja pomoćničkog ispita.

Uz članak 35.

Propisuju se nadležnosti u provođenju ispita o stručnoj osposobljenosti, vođenju evidencija o položenim ispitima i u izdavanju uvjerenja o položenom ispitu o stručnoj osposobljenosti.

Uz članak 36.

Propisuju se uvjeti za polaganje majstorskog ispita, pa majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe sa završenom odgovarajućom srednjom stručnom spremom i s dvije godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit, osobe sa završenom neodgovarajućom srednjom stručnom spremom ili srednjom školskom spremom i trogodišnjim radnim iskustvom u zanimanju za koje polažu majstorski ispit, osobe s neodgovarajućom srednjom stručnom spremom i završenim obrazovanjem u majstorskoj školi od godinu dana, osobe sa završenom osnovnom školom i desetogodišnjim radnim iskustvom u zanimanju za koje polažu majstorski ispit.

Uz članak 37.

Određuje se nadležnost ministra gospodarstva, rada i poduzetništva da uz suglasnost ministra znanosti obrazovanja i športa i uz prethodno pribavljeno mišljenje Hrvatske obrtničke propiše postupak i način osnivanja majstorske škole.

Uz članak 38.

Radi se o terminološkom usklađenju.

Uz članak 39.

Ovom odredbom propisuje se postupak priznavanja inozemnih obrazovnih kvalifikacija o stečenom majstorskom zvanju.

Uz članak 40.

Propisuje se nadležnost inspektora za donošenje rješenja o zabrani obavljanja obrta odnosno upotrebe uređaja i opreme kojima se obavlja obrt samo ukoliko se obavlja suprotno obrtnici ili povlastici, a ne i bez obrtnice ili povlastice jer se ne može unaprijed pretpostaviti da isti obavlja obrt a ne neki drugi oblik poduzetništva.

Uz članak 41.

Budući je dokaz o pravu raspolaganja prostora ponovno uveden kao opći uvjet za upis u obrtni registar, bilo je potrebno predvidjeti nadležnost inspektora za nadzor prostora i opreme za obavljanje obrta.

Uz članak 42.

Propisuje se obveza isticanja sadržaja tvrtke propisanog ovim Zakonom, te se ispravljaju pogrešno navedena točka. Određuje se kaznena odredba za slučaj obavljanja obrta suprotno obrtnici ili povlastici odnosno dozvoli.

Uz članak 43.

Uvođenjem novih instituta domaće radinosti i sporednog zanimanja, morala se unijeti kaznena odredba u slučaju obavljanja djelatnosti suprotno odredbama ovog Zakona.

Uz članak 44.

Radi se o terminološkom usklađenju

Uz članak 45.

Usklađuju se nazivi ministarstva sukladno Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave (NN br. 199/03, 30/04, 136/04 i 22/05).

Uz članak 46.

Usklađuju se nazivi registarskih tijela sukladno Zakonu o sustavu Državne uprave (NN br.75/93,92/96,48/99,15/00,59/01 i 190/03-pročišćeni tekst i 199/03).

Uz članak 47. i 48.

Definira se izrada pročišćenog teksta Zakona i vrijeme stupanja na snagu.

TEKST ODREDBI ČLANAKA VAŽEĆEG ZAKONA KOJI SE MIJENJAJU

Članak 1.

(1) Obrt u smislu ovoga Zakona je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti u skladu s člankom 3. ovoga Zakona od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka obrt obavlja i trgovačko društvo koje obavlja jednu ili više djelatnosti iz članka 3. stavka 1. točke 2. i 3. ovoga Zakona, ako to ne čine na industrijski način.

(3) Obrtnik u smislu ovoga Zakona je fizička osoba koja obavlja jednu ili više djelatnosti iz stavka 1. ovoga Zakona u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba.

(4) Dopuštena je svaka gospodarska djelatnost koja nije zakonom zabranjena.

(5) Pod trajnim obavljanjem obrta podrazumijevaju se i slučajevi kada se privremeno prestaje radom, s namjerom ponovnog obavljanja obrta.

Članak 2.

(1) Obrti u smislu ovoga Zakona su:

1. slobodni obrti za obavljanje kojih se, kao uvjet ne traži ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit,

2. vezani obrti za obavljanje kojih se, kao uvjet traži ispit o stručnoj osposobljenosti i vezani obrti za obavljanje kojih se, kao uvjet traži majstorski ispit,

3. povlašteni obrti koje obrtnik ili trgovačko društvo smije obavljati samo na temelju povlastice koju izdaje nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

(2) Popis vezanih obrta, stupanj i vrstu stručne spreme potrebne za njihovo obavljanje te popis povlašteni obrta i način izdavanja povlastica utvrđuje ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo nakon, prethodno pribavljena mišljenja Hrvatske obrtničke komore i uz suglasnost nadležnog ministra ovisno o djelatnosti obrta.

Članak 3.

(1) Fizička osoba može obavljati obrt ako ispunjava sljedeće opće uvjete:

1. da udovoljava posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano zakonom,

2. da joj pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti nije izrečena sigurnosna mjera ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti dok ta mjera traje.

(2) Radom u obrtu obrtnik ostvaruje prava u svezi s radnim odnosom, ako ta prava ne ostvaruje po drugoj osnovi.

Članak 5.

(1) Fizička osoba može obavljati vezani obrt ako uz opće uvjete iz članka 3. ovoga Zakona ispunjava i poseban uvjet stručne osposobljenosti ili položenoga majstorskog ispita.

(2) Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete iz članka 2. ovoga Zakona a ne ispunjava poseban uvjet stručne osposobljenosti ili položenoga majstorskog ispita može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli radnika koji udovoljava tom uvjetu.

Članak 6.

(1) Vezane obrte mogu obavljati i osobe s odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem u skladu sa propisom iz članka 2. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo po prethodno pribavljenom mišljenju Hrvatske obrtničke komore i nadležnog ministarstva u spornim slučajevima određuje koje je to odgovarajuće više ili visoko obrazovanje iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Vezane obrte mogu obavljati i fizičke osobe – izumitelji na temelju ostvarenoga patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu ako ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

(4) Vezane obrte mogu obavljati i fizičke osobe sa završenom odgovarajućom srednjom stručnom spremom ako je sjedište obrta na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi i Zakonom o otocima.

(5) Fizičke osobe iz stavka 4. ovoga članka dužne su u roku od godine dana nakon stjecanja uvjeta iz članka 50. ovoga Zakona položiti majstorski ispit za odgovarajuće majstorsko zvanje.

Članak 7.

Prostor u kojem se obrt obavlja i oprema moraju udovoljavati uvjetima određenim propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti i unapređenju čovjekovog okoliša, zaštiti od buke te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

Članak 8.

(1) Trgovačko društvo iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona mora zaposliti najmanje jednog djelatnika koji ispunjava uvjete iz članka 3. i članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Trgovačko društvo iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona, ako obrt obavlja na područjima određenim Zakonom o područjima posebne državne skrbi i Zakonom o otocima, mora zaposliti najmanje jednog djelatnika koji ispunjava uvjete iz članka 3. ovoga Zakona i ima završenu odgovarajuću srednju stručnu spremu.

(3) Djelatnik iz stavka 2. ovoga članka dužan je u roku od godine dana nakon stjecanja uvjeta iz članka 50. ovoga Zakona položiti majstorski ispit za odgovarajuće majstorsko zvanje.

(4) Trgovačko društvo iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona može početi obavljati obrte nakon što županijski ured donese rješenje da je udovoljeno svim uvjetima iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba vodi evidenciju o trgovačkim društvima i djelatnicima iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Nadležno ministarstvo donosi rješenje o davanju povlastica trgovačkom društvu iz stavka 1. ovoga članka kada obavljaju obrt iz članka 3. stavka 1. točka 3. ovoga Zakona.

(7) Nadležno ministarstvo vodi evidenciju o izdanim rješenjima iz stavka 6. ovoga članka.

Članak 9.

(1) Za obavljanje slobodnih, vezanih i povlaštenih obrta obrtnik mora imati obrtnicu.

(2) Za obavljanje povlaštenih obrta obrtnik mora imati i povlasticu.

(3) Obrtnicu izdaje nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba na čijem području će biti sjedište obrta, a povlasticu nadležno ministarstvo ovisno o vrsti obrta.

(4) Sadržaj i oblik obrtnice i povlastice propisuje ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo.

(5) Ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo rješenjem utvrđuje cijenu obrtnice.

(6) Obrtnica se izdaje u dvije veličine od kojih je veću obrtnik dužan izložiti u sjedištu obrta, na vidnom mjestu.

Članak 10.

(1) Obrt se upisuje u obrtni registar koji vodi nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba. Obrtni je registar javan.

(2) Oblik i način vođenja obrtnog registra i oblik i način vođenja evidencije iz članka 8. ovoga Zakona, te mogućnosti njihova korištenja propisat će ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo.

Članak 11.

(1) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba izdat će obrtnicu fizičkoj osobi koja ispunjava uvjete iz članka 3., 5. i 6. ovoga Zakona.

(2) Tijelo iz stavka 1. ovoga članka po službenoj dužnosti pribavlja dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 3. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Članak 17.

(1) Sjedište obrta je mjesto u kojem se obavlja obrt. Ako se obrt obavlja u više mjesta, sjedište je u jednome od mjesta koje obrtnik odredi.

(2) Ako za obavljanje obrta nije potreban prostor, sjedište obrta je mjesto u kojemu obrtnik ima prebivalište.

Članak 18.

(1) Obrtnik može promijeniti sjedište obrta.

(2) Promjenu sjedišta obrta obrtnik ili trgovačko društvo prijavljuje nadležnom županijskom uredu odnosno Uredu Grada Zagreba koji o tome donosi rješenje i upisuje promjenu sjedišta obrta u obrtni registar.

(3) Ako obrtnik mijenja sjedište obrta na području druge županije uz prijavu iz stavka 2. ovog članka dužan je priložiti i obrtnicu.

Članak 19.

(1) Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaćeni obrtnicom, a u slučaju povlaštenih obrta samo one za koje je dobio povlasticu. Obrtnica se ne može prenijeti na drugu osobu osim ako ovim Zakonom nije drukčije određeno. Povlastica se ne može prenijeti na drugu osobu.

(2) Osim obrta iz stavka 1. ovoga članka obrtnik može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koja je obuhvaćena obrtnicom ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnost obuhvaćenu obrtnicom, ako se obavljaju u manjem opsegu.

(4) Za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovoga članka fizička osoba ne mora ispunjavati uvjet stručne osposobljenosti ili položenoga majstorskog ispita.

Članak 22.

(1) U svakom izdvojenom pogonu obrtnik koji obavlja slobodni obrt dužan je imenovati poslovođu koji mora ispunjavati uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

(2) Obrtnici i trgovačka društva koja obavljaju vezane ili povlaštene obrte dužni su u svakom izdvojenom pogonu imenovati stručnog poslovođu koji pored uvjeta iz članka 3. ovoga Zakona ispunjava i poseban uvjet stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita.

Članak 22.a

(1) Iznimno od članka 22. stavka 2. ovoga Zakona obrtnici i trgovačka društva koji obavljaju vezane obrte u izdvojenom pogonu na području određenom Zakonom o područjima posebne državne skrbi i Zakonom o otocima, ako izdvojeni pogon prvi put prijavljuju nadležnom županijskom uredu, mogu imenovati stručnog poslovođu koji pored uvjeta iz članka 3. ovoga Zakona ima odgovarajuću srednju stručnu spremu.

(2) Stručni poslovođa iz stavka 1. ovoga članka dužan je u roku od godinu dana od stjecanja uvjeta iz članka 50. ovoga Zakona položiti majstorski ispit za odgovarajuće majstorsko zvanje.

Članak 24.

Odredbe članka 22. i 23. ovoga Zakona odnose se i na trgovca pojedinca i trgovačka društva koja obavljaju obrt u skladu s ovim Zakonom.

Članak 25.

(1) Obrtnik može slobodni ili vezani obrt voditi sam ili putem poslovođe koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz članka 3. uvjet iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Poslovođa vodi obrt u ime i za račun obrtnika.

Članak 26a.

(1) Članovi porodičnog domaćinstva mogu u obavljanju obrta pomagati obrtniku.

(2) Članovima porodičnog domaćinstva, u smislu ovoga Zakona smatraju se: bračni drug, djeca, roditelji, usvojenici i usvojitelji, pastorčad i osobe koje je obrtnik dužan uzdržavati.

Članak 27.

(1) Nakon smrti obrtnika obrtnica se može prenijeti na njegove nasljednike.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu nastaviti voditi obrt putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 3. ovoga Zakona.

Članak 28.

(1) Nakon smrti obrtnika supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prijenosa obrtnice u smislu članka 27. stavka 1. ovoga Zakona kao privremeni poslovođa.

(2) Privremeni poslovođa upisuje se u obrtni registar.

(3) Privremeni poslovođa je dužan voditi obrt pažnjom dobrog gospodarstvenika za račun nasljednika umrlog obrtnika.

(4) Ako privremeni poslovođa postupi protivno odredbama ovoga Zakona odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 29.

(1) Ako nasljednici žele prenijeti obrtnicu na sebe nakon smrti obrtnika, dužni su to prijaviti nadležnom županijskom uredu, odnosno uredu Grada Zagreba u roku od 30 dana od okončanja ostavinskog postupka.

(2) Uz prijavu iz stavka 1. ovoga članka mora se priložiti:

1. izvod iz knjige umrlih,

2. pravomoćna sudska odluka o nasljeđivanju,

3. dokaze o ispunjavanju uvjeta iz članka 3. i 5. ovoga Zakona.

(3) Tijelo iz stavka 1. ovoga članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta u obrtni registar.

Članak 32.

Ako nasljednici umrlog obrtnika, bračni dug ili djeca, propuste rok iz članka 29. ovoga Zakona, gube pravo na prenošenje obrtnice, a obrt prestaje po sili Zakona.

Članak 33.

(1) Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine o čemu pismeno izvještava nadležni županijski ured, odnosno Ured Grada Zagreba u roku od 30 dana od dana obustave.

(2) Iznimno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do 3 godine, kada koristi porodni dopust do navršene treće godine djetetova života.

(3) Iznimno, obrtnik može obustaviti obavljanje obrta dulje od jedne godine u slučaju bolesti ili nastupa više sile.

(4) Za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta obrtnik je dužan predati obrtnicu u nadležni županijski ured, odnosno Ured Grada Zagreba.

(5) O ponovnom početku obavljanja obrta obrtnik je dužan pismeno izvijestiti tijelo iz stavka 1. ovoga članka najkasnije u roku od sedam dana po isteku privremene obustave obavljanja obrta.

(6) Nadležni županijski ured, odnosno Ured Grada Zagreba., o privremenoj obustavi, odnosno o ponovnom početku obavljanja djelatnosti, izvješćuje nadležno tijelo iz članka 15. ovog Zakona

Članak 35b.

- (1) Fizičke osobe mogu zajednički obavljati obrt ako udovoljavaju uvjetima iz članka 3. ovoga Zakona
- (2) Fizičke osobe mogu zajednički obavljati obrt ako pri upisu u obrtni registar nadležnom županijskom uredu, odnosno Uredu Grada Zagreba, prilože ugovor iz članka 35a. stavka 2. ovoga Zakona.
- (3) Fizičke osobe mogu zajednički obavljati vezane obrte, ako jedna od osoba ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 37.

Prestanak obrta odjavom utvrđuje se danom navedenim u odjavi. Obrt se ne može odjaviti unatrag.

Članak 38.

- (1) Obrt prestaje po sili zakona:
 1. smrću obrtnika ako se ne nastavi vođenje obrta na temelju članka 29. ovoga Zakona,
 2. ako je obrtnik pravomoćnom sudskom presudom osuđen na kaznu zatvora za kazneno djelo povezano s obavljanjem obrta,
 3. ako obrtnik koji sam ne ispunjava uvjet iz članka 5. ovoga Zakona ne zaposli radnika koji udovoljava tom uvjetu,
 4. ako obrtnik ne započne obavljati obrt u roku godine dana od dana izdavanja obrtnice, izuzev obrtnika s okupiranih područja dok traju te okolnosti,
 5. ako obrtnik ili trgovačko društvo iz članka 1. stavka 2. ovoga Zakona ne postupi sukladno odredbama članka 6. stavka 4. i 5. i članka 8. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona,
 6. ako obrtnik, odnosno trgovačko društvo ne imenuje poslovođu u skladu s odredbom članka 22. i članka 22a. ovoga Zakona,
 7. ako je obrtniku izrečena zaštitna mjera ili mjera sigurnosti zabrane obavljanja obrta za vrijeme duže od tri mjeseca,
 8. ako obrtnik protivno odredbi članka 33. ovoga Zakona obustavi obavljanje obrta dulje od mjesec dana,
 9. ako obrtnik ne započne s obavljanjem obrta u roku od 30 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrta, izuzev obrtnika s okupiranih područja dok traju te okolnosti,
 10. ako sud časti Hrvatske obrtničke komore donese odluku o prestanku obavljanja obrta,
 11. ako nadležno ministarstvo oduzme obrtniku povlasticu,
 12. ako nadležno tijelo utvrdi da je obrtniku izdana obrtnica na temelju lažnih isprava,
 13. ako nadležno tijelo utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 8. ovoga Zakona,
 14. ako nadležno tijelo naknadno utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti iz članka 3. i 5. ovoga Zakona.
- (2) Nadležni županijski ured, odnosno ured Grada Zagreba rješenjem utvrđuje prestanak obrta po sili zakona i po pravomoćnosti rješenja briše obrt iz registra.

Članak 40.

- (1) Općeobrazovni i stručno-teorijski dio programa naukovanja izvodi se u obrtničkoj ili drugoj srednjoj strukovnoj školi.

- (2) Praktični dio programa naukovanja izvodi se kod obrtnika ili u trgovačkom društvu.
- (3) Obrtničke ili druge strukovne škole mogu izvoditi praktični dio programa naukovanja uz uvjet da se pretežni dio programa izvodi kod obrtnika ili u trgovačkom društvu.

Članak 42.

- (1) Za izvođenje praktičnog dijela naukovanja obrtnik i trgovačko društvo moraju imati dozvolu (licencu).
- (2) Dozvolu iz stavka 1. ovoga članka izdaje Hrvatska obrtnička komora.
- (3) Praktični dio naukovanja izvode obrtnici s položenim majstorskim ispitom, odnosno obrtnici kojima se priznaju prava koja ovaj Zakon priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom.
- (4) Obrtnik koji nema položen majstorski ispit ili kojem se ne priznaju prava koja ovaj Zakon priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom može izvoditi praktični dio naukovanja ako ima zaposlenu osobu koja udovoljava uvjetima iz ovoga članka.
- (5) Praktični dio naukovanja može se izvoditi u trgovačkom društvu, ako trgovačko društvo zapošljava osobu s položenim majstorskim ispitom ili ako zapošljava osobu kojoj se priznaju prava koja ovaj Zakon priznaje osobama s položenim majstorskim ispitom.
- (6) Postupak i način izdavanja dozvole iz stavka 1. ovoga članka te uvjete za izvođenje praktičnog dijela naukovanja propisuje Hrvatska obrtnička komora.

Članak 43.

- (1) Obrtnik iz članka 42. ovoga Zakona ne može primiti na naukovanje naučnike radi njihovog naukovanja:
- ako je osuđen za kazneno djelo vezano uz obavljanje obrta,
 - ako ne posjeduje odgovarajući prostor i uvjete za naukovanje,
 - ako mu je oduzeto pravo na primanje naučnika na naukovanje.
- (2) Odredba stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje i na trgovačka društva iz članka 42. stavka 5. ovoga Zakona.

Članak 44.

- (1) Obrtniku iz članka 42. ovoga Zakona sud časti Hrvatske obrtničke komore može oduzeti privremeno ili trajno pravo primanja naučnika na naukovanje:
- ako povrijedi ugovorom preuzete obveze prema naučniku,
 - ako onemogućava naučniku redovno pohađanje nastave.
- (2) Način i postupak oduzimanja prava iz stavka 1. ovoga članka uređuje Hrvatska obrtnička komora u skladu sa statutom.

Članak 46.

- (1) Obrtnik koji prima na naukovanje naučnika sklapa s njim, odnosno s njegovim roditeljima ili starateljem ugovor o nauku u pisanom obliku.
- (2) Na ugovor iz stavka 1. ovoga članka primjenjuju se odredbe ovoga Zakona, Zakona o radu, kolektivnog ugovora ili odredbe o minimalnim uvjetima za ugovore o naukovanju koje propisuje ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo, nakon prethodno pribavljenog mišljenja Hrvatske obrtničke komore.
- (3) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju ugovora o naukovanju.

Članak 48.

(1) Pomoćnički ispit polaže se pred komisijom za polaganje pomoćničkog ispita koju osniva Hrvatska obrtnička komora.

(2) Komisija iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od najmanje tri člana. U komisiji moraju biti zastupljene osobe koje imaju odgovarajuće majstorsko zvanje i nastavnici obrtničke ili druge strukovne škole odgovarajućeg zanimanja, s time da osobe iz obrta čine većinu.

(3) Nakon uspješno položenog pomoćničkog ispita Hrvatska obrtnička komora izdaje svjedodžbu o pomoćničkom zvanju, a obrtnička škola svjedodžbu o završnom ispitu. Svjedodžbu o završnom ispitu izdaje škola nakon savladanog opće-obrazovnog dijela programa i položenog ispita prema Pravilniku o maturi i završnom ispitu.

(4) Oblik i sadržaj svjedodžbe o pomoćničkom zvanju propisuje ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo nakon prethodno pribavljena mišljenja Hrvatske obrtničke komore i uz suglasnost ministra prosvjete i športa.

Članak 49.

(1) Za obavljanje vezanih obrta za koje se traži stručna osposobljenost polaže se ispit o stručnoj osposobljenosti prema programu kojeg utvrđuje ministar za obrt, malo i srednje poduzetništvo na prijedlog Hrvatske obrtničke komore. Ispitu o stručnoj osposobljenosti može pristupiti osoba s najmanje završenom osnovnom školom.

(2) Ispit o stručnoj osposobljenosti polaže se pred komisijom koju osniva Hrvatska obrtnička komora, a sastoji se od najmanje tri člana.

(3) Ispit o stručnoj osposobljenosti obuhvaća praktična strukovna znanja i znanja neophodna za samostalno obavljanje obrta.

(4) Hrvatska obrtnička komora vodi evidenciju o svršenom stručnom osposobljavanju.

(5) O položenom ispitu o stručnoj osposobljenosti uvjerenje izdaje Hrvatska obrtnička komora.

Članak 50.

(1) Majstorskom ispitu mogu pristupiti osobe koje su položile pomoćnički ispit i imaju svršeno propisano opće obrazovanje iz članka 39. stavka 4. ovoga Zakona i najmanje tri godine radnog iskustva u obrtu za koji žele položiti majstorski ispit.

(2) Majstorskom ispitu mogu pristupiti i osobe koje imaju odgovarajuću srednju stručnu spremu i najmanje 2 godine radnog iskustva u zanimanju za koje žele položiti majstorski ispit i završeno obrazovanje u majstorskoj školi u trajanju od godine dana.

(3) Majstorskom ispitu mogu pristupiti i osobe s neodgovarajućom srednjom stručnom spremom ako na dan pristupanja ispitu imaju najmanje 5 godina radnog iskustva u zanimanju za koje žele polagati majstorski ispit.

Članak 54.

(1) Obrazovanje za obavljanje obrta može se stjecati i u majstorskoj školi u skladu s ovim Zakonom.

(2) Nakon završetka majstorske škole polaže se majstorski ispit i stječe odgovarajuće majstorsko zvanje.

Članak 54a.

(1) Trgovačko društvo i trgovac pojedinac članovi Hrvatske obrtničke komore mogu primati na naukovanje učenike radi njihovog naukovanja za obavljanje obrta.

(2) Na trgovačko društvo i trgovca pojedinca iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 39. do 54. ovoga Zakona.

Članak 75.

Ako se obrt obavlja bez obrtnice, odnosno bez povlastice ili se obavlja suprotno obrtnici ili povlastici, nadležne inspekcije donijet će rješenje o zabrani obavljanja obrta i zabranit će upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt.

Članak 77.

(1) Novčanom kaznom u visini od 2.000,00 do 20.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako ne prijavi početak obavljanja obrta (članak 12. stavak 3.)
2. ako ne istakne tvrtku pod kojom će obrt poslovati (članak 16.)
3. ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (članak 18.)
4. ako obavlja obrt koji nije obuhvaćen obrtnicom odnosno za koji nije dobio povlasticu (članak 19.)
5. ako obavlja obrt u izdvojenom pogonu putem stručnog poslovođe bez rješenja nadležnog županijskog ureda, odnosno ureda Grada Zagreba (članak 23.)
6. ako vodi slobodni ili vezani obrt putem poslovođe bez rješenja nadležnog županijskog ureda, odnosno ureda Grada Zagreba (članak 26.)
7. ako obavlja obrt za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (članak 33.)
8. ako ne istakne cijenu svojih proizvoda odnosno usluga na način dostupan potrošačima i istih se ne pridržava (članak 34.)
9. ako s naučnicima koje je primio na naukovanje ne sklopi ugovor o naukovanju (članak 46. stavak 1.)
10. ako obavlja sezonski obrt u vremenu u kojem nije registriran za sezonsko obavljanje obrta (članak 1a.)

(2) Za prekršaje iz stavka 1. točke 1. 3. i 5. ovoga članka počinjenog drugi put uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja obrtnice u trajanju od šest mjeseci, a za prekršaj učinjen treći put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja obrtnice.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka može se naplatiti i novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja u iznosu od 1.000,00 kuna.

Članak 78.

- (1) Novčanom kaznom u visini od 2.000,00 do 20.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj fizička osoba:
 1. ako obavlja obrt bez obrtnice, odnosno povlastice, te ako povremeno ili trajno obavlja djelatnost za koju nije registrirana, odnosno za koju nema odobrenje (članak 1. i 9.)
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera oduzimanja imovinske koristi ostvarene izvršenjem prekršaja i zaštitna mjera oduzimanja uređaja, proizvoda i opreme kojima je prekršaj izvršen.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, može se naplatiti i novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja u novčanom iznosu od 1.000,00 kuna.

Članak 79.

- (1) Novčanom kaznom u visini od 4.000, 00 do 35.000, 00 kuna kaznit će se za prekršaj trgovačko društvo:
 1. ako počne obavljati vezani ili povlašteni obrt bez rješenja nadležnog županijskog ureda, odnosno ureda Grada Zagreba (članak 8.),
 2. ako ne imenuje djelatnika za obavljanje vezanih ili povlaštenih obrta (članak 8.)
 3. ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (članak 18.)
- (2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, kaznit će se odgovorna osoba u trgovačkom društvu novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 20.000,00 kuna.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka, uz novčanu kaznu oduzet će se imovinska korist ostvarena izvršenjem prekršaja i proizvod i oprema kojima je prekršaj izvršen.